

Риёзус солиҳийн / Риёзус солиҳийн / 696-ҳадис

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْحُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَشَدَّ حَيَاءً مِنَ الْعَذْرَاءِ فِي خِدْرِهَا، فَإِذَا رَأَى شَيْئًا يَكْرُهُ عَرَفَنَاهُ فِي وَجْهِهِ. مُتَّفَقُ عَلَيْهِ [خ 6102، م 2320].

قَالَ الْعُلَمَاءُ: حَقِيقَةُ الْحَيَاءِ: حُلُقٌ يَبْعُثُ عَلَى تَرْكِ الْقَبِيحِ، وَيَمْنَعُ مِنَ التَّفْصِيرِ فِي حَقِّ ذِي الْحَقِّ.

وَرَوَيْنَا عَنْ أَبِي الْقَاسِمِ الْجَنْدِيِّ رَحْمَةُ اللَّهِ قَالَ: الْحَيَاءُ رُؤْيَاُ الْآَلَاءِ - أَيْ: النِّعَمِ - وَرُؤْيَاُ التَّفْصِيرِ، فَيَنْوَلُ بَيْنَهُمَا حَالَةً تُسَمَّى حَيَاءً.

Абу Саид ал-Худрий розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам парданишин қиздан ҳам (яъни, парда ортидаги бокира қиздан ҳам) ҳаёли эдилар. Бирор ёқтирамайдиган нарсани кўрсалар, юзларидан билинар эди».

Муттафақун алайҳ.

Уламолар ҳаёнинг ҳақиқати ҳақида гапириб: «Ҳаё бир хулқдирки, кишини ёмон иш қилгани қўймайди. Ҳамда ҳақдорнинг ҳаққини адо қилишда пайдо бўладиган камчиликдан маън қиласди», дейишган.

Абулқосим Жунайдроҳимаҳуллоҳдан ривоят қилинади:

«Ҳаё - Аллоҳнинг неъматларини ва ўзининг шукридаги қусурликни ҳис этишдир. Буларнинг ўртасидаги бир ҳолат юзага келадики, у ҳаё, деб номланади».

NUBUVVAT MARVARIDLARI